

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૫-૨-૨૦૧૪, બુધવાર
તંત્રી સ્થાનેથી....

‘આપ’ અને ‘ભાજપ’નું ઝડપ્યુક્ત

દિલ્હી શબ્દના મૂળમાં ‘દેહલી’ શબ્દ છુપાયો છે. દેહલી એટલે ઉત્તર. દિલ્હી યુગોથી હિંદુસ્તાનની રાજધાની રહી છે. એ દેશનો ઉત્તર છે. બહારથી આવેલી પ્રજાઓ માટે એ ભારતવર્ષનું પ્રવેશ દ્વાર છે. આજકાલ દિલ્હી આગામી લોકસભાની ચૂંટણી માટેની મુંબઈનું કેન્દ્ર સ્થાન બની રહેલ છે. બે વર્ષ અગાઉ અણધારે હાથે શરૂ કરાયેલ ભટ્ટાચાર્ય નિર્મૂલન આંદોલનનું ફરજદાર છે આમ આદમી પાર્ટી, જેણે પહેલી જ વાર ગાંધીના પ્રતીક પર ચૂંટણી લડીને દિલ્હી રાજધાની સત્તા હસ્તગત કરી છે. સૌથી મોટા પક્ષ તરીકે ઊપસી આવેલ ભારતીય જનતા પાર્ટી માટે પ્રશ્ન-ચાર ધારાસભ્યોને કોંગ્રેસ કે ‘આપ’માંથી પક્ષપલટો કરવાવાનું અણધારે નહોતું. કદાચ નવી અને સિદ્ધાંતને વહેલી આમ આદમી પાર્ટીના સભ્યોને ખેરવા અથવા પડે તો કોંગ્રેસના આઠ પૈકી કેટલાકને મંત્રીપદ અને નાણાંની લાલચ આપી જરૂર પેટલી શકાય છે. નરેન્દ્ર મોદી અને અરુણ જેટલી જેવા જમાનાના ખાલેલ રાજકારણીઓ માટે એ ડાંગા હાથનો ખેલ હતો, પરંતુ એમ કરવાથી દેશ આખામાં ‘ભાજપ’ અને એના ઘોષિત વડાપ્રધાનપદના ઉમેદવાર વિશે અત્યંત નકારાત્મક સંદેશ જવાની શક્યતા હતી. આથી વ્યૂહાત્મક રોષવિચારણાં દાખવી ભાજપે વિપક્ષમાં બેસવાનું પસંદ કર્યું હતું. મૂળે ભાજપને સરકાર તો બનાવવી હતી પણ કોંગ્રેસ કે આમ આદમી પાર્ટી પૈકી કોઈનો ટેકો મળી શકે એમ નહોતો. કોંગ્રેસ સાવ ધોવાઈ ગઈ હતી પરંતુ એ પોતાના કહ્દર વિરોધી ભાજપને સત્તાથી દૂર રાખવા ગમે તે હદે જવા તૈયાર હતી. આથી શીલા દીક્ષિતને સીધી ટક્કર આપી ઘર ભેગાં કરનાર અને કોંગ્રેસના તમામ નેતાઓને જેલ ભેગા કરવાની દાનત ધરાવનાર કેજરીવાલને વ્યૂહાત્મક ટેકો આપવામાં કોંગ્રેસની નેતાગીરીને લાંબાગાળાનો લાભ દેખાયો હતો. ‘આપ’ના શાસનમાં ડગલે ને પગલે બેઉ રાષ્ટ્રીય પક્ષોએ વ્યવધાનો નાખ્યાં, છતાં કેજરીવાલ અને એમના સાથીઓ મક્કમપણે એમનાં અઢાર વચનો પૂરાં કરવા મથતા રહ્યા છે. એમની પાસે પ્રજાને અપેક્ષા હોય એ તો સમજી શકાય પરંતુ એ અપેક્ષાઓને સતત સંકોચવાની અને ઉચ્કેરવાની એક પથ તક આ બેઉ રાષ્ટ્રીય પાર્ટીઓએ જવા દીધી નથી. કેજરીવાલ હરહંમેશ એક જ વાત પર અડગ રહ્યા છે કે કોંગ્રેસ કે જદ(યુ)ના સભ્યોને ઉચિત લાગે તો ટેકો આપતા રહે પણ એથી એમની ભટ્ટાચારીઓ વિરુદ્ધની રાજીવ અટકશે નહીં. આમ આદમી પાર્ટી પાસે કોઈ જામેલા રાજકીય પક્ષ જેવું તંત્ર ન જ હોય તે સ્વાભાવિક છે. વળી બધા જ નવા માણસો છે એટલે એમની પાસ વહીવટી અનુભવનો પણ દેખીતો અભાવ છે. હજુ માત્ર ભટ્ટાચાર્ય નાણાંની એક મુદ્દાના કાર્યક્રમ પર જ એ મુસ્તક છે. કોંગ્રેસ અને ભાજપ કે અન્ય રાજકીય પક્ષોની જેમ હજુ વિવિધ મુદ્દાઓ પર ‘આપ’ની વિચારધારા પણ સ્પષ્ટ થઈ નથી. સીધું જ કીડીના મોઢામાં કાર્લિંગનું આવી પડતાં જે અચ્છકતા સરખાય તે ‘આપ’ના એકાદ મહિનાના શાસનકાળમાં દષ્ટિગોચર થઈ છે. સરકાર ચલાવવી અને આંદોલન ચલાવવું એ બે તદ્દન જુદી જ બાબતો છે. દિલ્હીના મુખ્યમંત્રીએ નિખાલસ કબુલાત કરી છે કે મુખ્યમંત્રી બની જવું એ એમનું અંતિમ હેતુ નથી. એમની મૂળ રંગ એકિટવિરુદ્ધી છે અને એ આજીવન અભ્યાય તથા ભટ્ટાચાર્ય વિરુદ્ધ પ્રયત્નના રહેશે. કોંગ્રેસના ટેકાથી સરકાર ચાલતી હોવા છતાં અને કોઈ પણ ક્ષણે કોંગ્રેસ ટેકો પાછો ખેંચી લે તો ઘરબેગા થઈ જવાની શક્યતા છતાં કેજરીવાલ બાકીના બધા કોંગ્રેસી આગેવાનો ઉપરાંત સોનિયા અને રાહુલ સામે ભટ્ટાચાર્યના આક્ષેપ કરતા ફરે છે, એમને સંદેહમાં પ્રવેશતાં અટકાવવા તમામ મતલો કર નિષ્ણ્ટવાનો પડકાર ફેંકે છે. કોંગ્રેસ દ્વારા નિયુક્ત મહિલા આચોગના અધ્યક્ષા બરખાસિંહને પાછીચું પકડાવવાની પેટલી કરી ચુકેલી સરકારને કોંગ્રેસ એની ગરબે ટેકો આપી ઓછામાં ઓછી આગામી લોકસભાની ચૂંટણી સુધી ટકાવી રાખવા કૃતસંકલ્પ છે જ્યારે ભાજપ માટે આમ આદમીનું સત્તામાં રહેવું તે એક મસમોઢો પડકાર બની રહેલ છે. સોશિયલ મિડિયા પર કેજરીવાલ નરેન્દ્ર મોદીને માત આપતા દેખાયા ત્યારથી ભાજપનું મોવડીમંડળ જ નહીં, રાષ્ટ્રીય સ્તરે સેવક સંઘ પણ ચિંતામાં પડી ગયેલ છે. તેથી અને કેવલ પ્રચાર ‘આપ’ અને કેજરીવાલને બદલાવવા કરવાના કારણ કદાચ એક સંઘે ઠંડા પાડી દીધા હતા. આ જ અરુણ જેટલી અણધારેના જનલોકપાલ આંદોલનના મધ્ય પર આજના ‘આપ’ના આગેવાનો સાથે જઈને બેઠા હતા અને ભાષણ કરી આવ્યા હતા. પરંતુ થોડા યુગદા સાથીદારો સાથે કેજરીવાલે કોંગ્રેસ અને ભાજપ બેઉથી અળગા રહી આગવી ઓળખ ઊભી કરી એ બધાની દુઃખનાવટ વહોરી લીધી હતી. છેલ્લે બીજો કોઈ ઉપાય બાકી નહીં રહેતા ભાજપ દ્વારા ‘આપ’ના ધારાસભ્યોને સામ, દામ દ્વારા હાથ પર લેવાના પ્રયાસો થઈ રહ્યા હોવાની ખાતરી થતાં આમ આદમી પાર્ટીના સંનિષ્ઠ ધારાસભ્ય મદનલાલે પ્રેસ સમક્ષ આવી જે ઘટસ્ફોટ કર્યો છે તે ચોંકાવનારો છે. પ્રેમ, ચુદ્ધ અને રાજકારણમાં બંધુ જ બચાગ ગણાતું હોઈ જેટલી અને મોદી દ્વારા આવા પ્રયાસો નહીં જ થયા હોય એમ માનવાને કોઈ કારણ નથી. અગ્નિ વગર ઘુમાડો શક્ય નથી. ભાજપ દ્વારા થયેલ વિવિધ પ્રકારની લહાણીની ઓફરના પુરાવા મદનલાલ પાસે ન જ હોય. જ્યારે મતગણતરીની આગલી રાતે અમેરિકાથી ફોન આવ્યો હોય ત્યારે મદનલાલ ટેપેરકર્ડર ચાલુ કરીને ન બેઠા હોય કે ગુજરાતથી આવેલ કોઈ સત્તાના દલાલે સંપર્ક કર્યો હોય ત્યારે ધારાસભ્યે એની વિડિયોગ્રાફી ન જ કરાવી હોય તે સમજી શકાય એમ છે. પરંતુ જે પ્રકારની વિકટ પરિસ્થિતિમાં ભાજપ મુકાઈ ગયેલ છે અને દિલ્હીમાં ‘આપ’ની સરકારને કારણે મિડિયાથી માંડી આમ જનતા સુધી એનો પ્રભાવ આંસરી રહ્યો છે, તે વખતે એક હોઠ લગી આવી ગયેલો સત્તાનો ધ્યાલો છેલ્લી મિનિટે, કેજરીવાલ ઝૂંટવી ભલે ન લઈ શકે પણ ટોળી તો નાખે જ- એવી દહેશત નરેન્દ્ર મોદી, જેટલી અને રાજનાથથી લઈ સામાન્ય ભાજપ કાર્યકરના હૈયે પેસી ગઈ છે- તે હકીકત નકારી શકાય એમ નથી.

ગાંધીનગરમાં મુંબઈ ખાતે યોજનાર ટી-૨૦ ચેલેન્જર્સ લીગનું સિલેક્શન કરાશે

ગાંધીનગર, તા. ૪ દેશમાં ક્રિકેટની રમતને યુવાનો પોતાની પ્રિય રમત બનાવી ચૂક્યા છે. આજે દેશના દરેક રાજ્યોના ગામડાના ખૂણે-ખૂણામાં ક્રિકેટ રમતા ખેલાડીઓ જોવા મળશે. ત્યારે ક્રિકેટના મુખ્ય પ્રવાહધારાથી વંચિત રહેલા ખેલાડીઓ માટે મુંબઈની પ્લે પ્રો સ્પોર્ટ્સ તરફથી મુંબઈ ચેલેન્જર્સ લીગ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં ઉત્કૃષ્ટ પ્રદર્શન કરનાર ખેલાડીઓને નોકરી આપવામાં આવશે. જેનું સિલેક્શન જીમખાના સે. ૨૧ ખાતે કરવામાં આવશે. મુંબઈની પ્લે પ્રો સ્પોર્ટ્સ દ્વારા ટી-૨૦ એમસીએલ (ટેલેન્ટ સર્ચ ટુનિમેન્ટ) ક્રિકેટના ભગવાન ગણાતા સચીન રમેશ તેંલુકરના જન્મદિવસથી મુંબઈ ખાતે મુંબઈ ચેલેન્જર્સ લીગ યોજવામાં આવશે. જેમાં દેશના ચાર રાજ્યોના ખેલાડીઓ ભાગ લેશે. ચાર રાજ્યોમાં ૪૦ પસંદગી સેન્ટર પરથી ઉત્કૃષ્ટ ખેલાડીઓની પસંદગી કરવામાં આવશે. ત્યારે

ગુજરાત રાજ્યને બે ભાગમાં વહેંચવામાં આવ્યું છે. જેમાં ઝોન-૧માં અમદાવાદ, રાજકોટ, વડોદરા અને ગાંધીનગર રહેશે. જ્યારે ઝોન-૨માં વાપી, દમણ, નવસારી અને ભરૂચ રહેશે. ચેલેન્જર્સ લીગમાં ઝોન પ્રમાણે જિલ્લાની ટીમોની પસંદગી કરવામાં આવશે. જેમાં ઉત્કૃષ્ટ પ્રદર્શન કરનાર ખેલાડીઓની એક ટીમ બનાવી મુંબઈ ખાતે રમવા માટે જશે. સ્પર્ધામાં વિજયી દેખાવ કરનાર પ્રતિભાશાળી જરૂરીયાતમંદ ખેલાડીઓને સ્પોર્ટ્સ દ્વારા નોકરી આપવામાં આવશે. ગાંધીનગર જિલ્લાના ખેલાડીઓનું સિલેક્શન તા. ૮ ફેબ્રુઆરી રવિવાર, જીમખાના સે. ૨૧ ખાતે કરવામાં આવશે. પસંદગી માટે આવનાર ખેલાડીએ પોતાનો ડ્રેસ અને ક્રીટ સાથે લઈને આવવાનું રહેશે. તેમજ ઓનલાઈન રજીસ્ટ્રેશન www.playprosports.in પર કરાવી શકાશે. ઝોન-૧ હેડ. પ્રો. ચન્દ્રકાન્ત ચૌહાણ અને ઝોન-૨ હેડ તરીકે પ્રજ્ઞાભાઈ ગોસ્વામી ફરજ બજાવશે.

પપ્પા આજથી ભણવાની ટક ટક કરશો નહિ, મેં એજ્યુકેશન સુધીનું ભણતર ડાહ્યાલોડ કરી લીધું છે...!!

દલિત સાહિત્ય અકાદમીનું અધિવેશન યોજાયું

ગાંધીનગર, તા. ૪ દેશના તમામ રાજ્યોમાં કાર્યરત છે. ભારતીય દલિત સાહિત્ય આ સંસ્થા સાહિત્ય, સામાજિક, શૈક્ષણિક તેમજ કલાક્ષેત્રે આગવી ઓળખ કરનાર પ્રતિભાઓનું સન્માન યોજવામાં આવ્યું હતું. જેમાં વિવિધ ક્ષેત્રની પ્રતિભાઓને એવોર્ડ એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. તેમજ પ્રદેશના હોદ્દેદારોની વરણી કરવામાં આવી ઉપાધ્યક્ષ અને મહામંત્રીની વરણી હતી. જેમાં ઉપાધ્યક્ષ પદે ડી.કે. વાલેલા અને મહામંત્રી તરીકે કમલેશ જોષીની બનહરીક વરણી કરવામાં આવી હતી. દલિત સાહિત્ય અકાદમી

ગાંધીનગરની ચૈતન્ય સ્કૂલમાં ૧૦મો ખેલોત્સવ યોજાયો

ગાંધીનગર, તા. ૪ ગાંધીનગરની ચૈતન્ય સ્કૂલમાં ૧૦મો વાર્ષિક ખેલોત્સવ શાળાના ક્રિડાગણમાં યોજવામાં આવ્યો હતો. જેમાં મુખ્ય અધિષ્ઠા તરીકે ભૂતપૂર્વ ડી.જી. ઓફ પોલીસ કે. નિત્યાનંદમ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તેમજ બાળકોએ ડ્રમના તાલે અલગ-અલગ પરેડ રજૂ કરી હતી. શાળાની પરંપરા મુજબ સ્પોર્ટ્સ મશાલ જલાવી પ્રતિષ્ઠા લઈ ધોરણ-૯ સુધીના બાળકોએ રેઈન્બો

સાથે બાળકોએ સસલા અને કાયબાની વાર્તા રજૂ કરી ટીમ વર્કનો સંદેશ આપ્યો હતો. વિદ્યાર્થીઓની શારીરિક શક્તિઓનો વિકાસ થાય તે હેતુથી પછાત બાંબીકૂદ, ઊંચીકૂદ, દોડ, ગોળાકેંક જેવી રમતોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. અને સાળામાં વાલીઓ માટે ગ્રાન્ડ પેરેન્ટ્સ રેસ યોજવામાં આવી હતી. જેમાં ઉપસ્થિત તમામ વાલીઓએ ભાગ લીધો હતો. કાર્યક્રમમાં શાળાના ડાયરેક્ટર શ્રીમતી ઈલિઝાબેથ કોશી, નવીની સુબ્બારાવ, સી.કે. કોશી, વી.વી. સુબ્બારાવ, આચાર્ય પ્રિતા પિલ્લાઈ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા અને વિજેતા સ્પર્ધકોને ટ્રોફી, શિલ્ડ અને પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યા હતા.

પંડિત ઓમકારનાથ શાસ્ત્રીય સંગીત સમારોહ ‘ત્રિદલમ’નો પ્રારંભ

અમદાવાદ, તા. ૪ પંડિત ઓમકારનાથ શાસ્ત્રીય સંગીત સમારોહ ‘ત્રિદલમ’નો દીપ પ્રાગટ્ય કરી મંગલ પ્રારંભ રાજ્યના રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓના મંત્રીશ્રી રમણલાલ વોરાએ ટાગોર હોલ, અમદાવાદ ખાતે સંગીતરસિકો અને ભાવકોની ઉપસ્થિતિમાં કરાવ્યો હતો. રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ અને ગુજરાત રાજ્ય સંગીત નાટક અકાદમી, ગાંધીનગરના ઉપક્રમ નિદિરસીય ચાલનારા આ સંગીત સમારોહમાં

શાસ્ત્રીય સંગીત સમારોહના બીજા દિવસે મુંબઈના શ્રી અહેસાન એહમદ શાસ્ત્રીય ગાયન, જયપુરના પંડિત કૃષ્ણમોહન ભટ્ટનું સિતારવાદન અને પૂનાના શ્રી સૌનક અભિષેકીના શાસ્ત્રીય ગાયન દ્વારા વાતાવરણમાં સૂર અને લયના સમન્વયની સરવાલી વહેશે. તો ત્રીજા અને અંતિમ દિવસે હાજી ઉસ્તાદ શૌકત હુસેન નિયાઝી, અમદાવાદનું શાસ્ત્રીય ગાયન શ્રી હેમંત ભટ્ટ-પખવાજ, શ્રી પુષ્પી મિશ્રા-તબલા અને શ્રી શિશિર ભટ્ટ-સંગતકાર અને સંગીત માર્તંડ પદ્મ વિભૂષણ પંડિત જસરાજ શાસ્ત્રીય ગાયન દ્વારા તાલવાદ્ય અને તારવાદ્યના અનોખા સંગમનો પરિચય કરાવશે. આ પ્રસંગે રમતગમત, યુવા અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગના સચિવશ્રી ભાગ્યેશ હાહા, ગુજરાત રાજ્ય સંગીત નાટક અકાદમી, ગાંધીનગરના સભ્ય સચિવશ્રી જી.એચ. ખાન અને ગુજરાત રાજ્ય સંગીત નાટક અકાદમી, ગાંધીનગરના નવનિયુક્ત અધ્યક્ષશ્રી યોગેશ ગઢવી ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

અમદાવાદમાં આંગણવાડીઓના બાળક માટે ૧૦ લાખના ખર્ચે કાર્યક્રમ થયો

અમદાવાદ, તા. ૪ અમદાવાદ શહેરમાં ૨૬મી જાન્યુ ૨૦૧૪ના રોજ મહેસુલ મંત્રી આનંદીબેન પટેલની ઉપસ્થિતિમાં આંગણવાડીઓના બાળકો માટે ૧૦ લાખના ખર્ચે કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. અમદાવાદ મ્યુનિ. દ્વારા સરકારની ૧૦૦ ટકાની ગ્રાન્ટથી ચાલતી આઈસીડીએસ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત મ્યુનિ.કોર્પોરેશન વિસ્તારમાં કુલ ૨૦૪૬ આંગણવાડીઓનું સંચાલન કરવામાં આવે છે. જેમાં કુલ ૧૩૮૧૨ સગર્ભા માતાઓ, ૧૪૦૬૦ ધારી માતાઓ અને ૧૭૬૯૫૦ બાળકો આ યોજનાનો લાભ મેળવે છે. જેમાં ૨૬ જાન્યુઆરી ૨૦૧૪ના રોજ બાળકોના ટેલેન્ટ જાણવા માટે ડાન્સ, બુકફેરનું કામ સોંપી દેવાયુ

ટેન્ડર બહાર પાડ્યા વિના બુકફેરનું કામ સોંપી દેવાયુ

અમદાવાદ, તા. ૪ શરૂઆત કરવામાં આવી છે. જેમાં પ્રથમ બુકફેર ૧ મે ૨૦૧૨ થી ૭ મે ૨૦૧૨ દરમિયાન વલ્લભસદન, આયોજન કરવામાં આવે છે. જેના ભાગરૂપે ચાલુ વર્ષે ૧ મે થી ૭ મે દરમિયાન બુક ફેરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. પરંતુ આ બુક ફેર આયોજનના તમામ કામો કોર્પો. દ્વારા ટેન્ડર બહાર પાડ્યા વિના ગાંધી કોર્પોરેશનને સોંપી દેતા વિવાદ સર્જાયો છે. અમદાવાદ મ્યુનિ.કોર્પો. દ્વારા ૨૦૧૨ થી રાષ્ટ્રીય બુકફેરની શરૂઆત કરવામાં આવી છે. જેમાં પ્રથમ બુકફેર ૧ મે ૨૦૧૨ થી ૭ મે ૨૦૧૨ દરમિયાન વલ્લભસદન, સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ ખાતે યોજાયો હતો જ્યારે દ્વિતીય બુકફેર ૨૦૧૩માં દરમિયાન બુક ફેરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારે ચાલુ વર્ષે પણ ૧ મે થી ૭ મે દરમિયાન બુક ફેર યોજાવાનો છે. આ માટે ગાંધી કોર્પોરેશન દ્વારા પ્રમોગલ રજુ કરી યુનિવર્સિટી કન્સેશન ખાતે બુકફેરના અધ્યક્ષનું કામ મેળવી લેવામાં આવ્યું છે.

પત્રાલાલની વાર્તા ‘ઓરતા’ની નાચિકા પાળુ અને સ્ત્રીશક્તિકરણ

જગતનો નાથ કસોટીઓ લેવામાં પ્રથમ નંબર છે, તેમાં પણ સ્ત્રીની પરીક્ષા લેવાનો તેને શોખ હોય એવું લાગ્યા કરે. પત્રાલાલ પટેલ જેવા સંવેદનાઓને ઝીલનાર ઉત્તમ વાર્તાકાર ગુજરાતનાં લોકોને અને તેમાં પણ સ્ત્રીજીવનને જાણે એમણે છાતીએ લગાડ્યું છે. માતામાં જેમ બાળકને જોઈ અમીધારા દોડી આવે તેમ પત્રાલાલને જગતજનનીમાં વલોપાત જોઈ વાર્તાના ઝરણાં ફૂટતાં હશે. એક અર્થએ મહાન વાર્તાકારને જેણે આપણને જીવતા શીખવ્યાં હશે. પત્રાલાલ પટેલની ‘ઓરતા’ નામની વાર્તામાં ‘પાનુ’નું દર્દભર્યું અને છતાં હલકભર્યું જીવન અવતર્યું છે. ઘડીકમાં ડુસકાં લેવડાવતી અને જરીકવારમાં મરક-મરક હસાવતી આ વાર્તામાં સ્ત્રીના મનની નજકતા અને મક્કમાત બંનેનો દર્શન એક સાથે થાય છે. જાણે અજાણે પાનુના વકીલ થવાનું મન સૌ કોઈને થઈ આવે તેવું તેનું ચરિત્ર છે. તે સમયે ભણતરનું પ્રમાણ નહિવત અને તેમાંય શ્રી શિક્ષણ તો લગભગ ન જેવું. તેવા કાળમાં પાનુ થાવું ભણેલી અને તેનાથી પણ વિશેષ તેનામાં હતી ચણપતા અને અલ્લડતા. પતિદેવ ગગલે એકવાર તો પાનુને એટલી મારી કે કે શરીરમાં રમતા કિશોરોને જોઈને કોણ જાણે એને શું સૂજી આવ્યું કે ખાલી બેડું બાજુએ મુકી એક કિશોર પાસેથી ગીડી લીધી અને દડાને બે વાર આસમાનમાં ઉડાડ્યો તો એકવાર જમીન પરથી સીધો ફટકાર્યો, જાય સત્રાટા કરતો ઊભી શરીરે. પાનુનું પતિથી આ રમત અને પોતાનાથી વધુ ચડિયાતાપણું સહન ન થયું. વળી અધુરામાં પુરું છોકરાઓએ કહી દીધું કે, ‘અલ્યા આવો દોટ તો ગગલભાઈ પણ ન ઉડાડી શકે હો.’ સાસુમાએ પણ કહી દીધું : ‘આ કંઈ બેનું ઓછું છે? આ તો પાડો! અને પતિદેવ ગગલે એને ટીપી નાખી. બીજે દિવસે જ સવારે પાનુ, એના કુમકમવર્ણા અંગ ઉપર કેટલાક સોળ લઈ પિયરને પંથે પડી... ત્રણ માસનાં રિસામણાં પછી બીજીવાર સાસરે આવી ત્યારે પણ તેને માર પડ્યો, કારણમાં એવું બન્યું કે પાનુનો દિયર મીરાસાનીની ગરબી વાચતો જોઈને પોતાને પણ મન થઈ આવ્યું. પાનુ વાંચવા બાળી પણ તે જ વખતે ઘરમાં ગાય પેસી ગઈને પાંચ સેરે દળણું- બધું જ ખલાસ કરી જાત પ્યાં તો ખેતરથી સાસુ આવ્યાં અને વિકર્યા : ‘જુઓ આ ગગલાની વહુએ કમાણી કરી? કોઈ શું જાણે કે બાઈ પાછાં ભણેલા છે? અને રાતે પરોણાનો માર અસહ્ય થઈ પડતાં પાનુ વીકરી બેઠી ‘હાય હાય, મારી નાખી રે...!’ આવી બૂમ સાથે ફટ કરતાક એણે પતિનું કાંડું પકડી લીધું. ગગલે ઘણોયે તડફંકાટ કર્યો, પરંતુ

સાંડસામાંથી સાપ ઘૂટે તો પાનુના પંજામાંથી કાંડું ચસકે, ‘પાનુ એ પોતાની હિંમતને કાબૂમાં રાખી. સાસુજીને બીક લાગી કે કદાચ આ તો ગગલને ગગન ભેગો કરી નાખે તો? પાછી પાનુ બરાબર આઠ મહિના લગી પિયરમાં જ રહી, પણ એ આઠ મહિનામાં જ એની ખરી કસોટી થઈ. પાનુનો અળવિતરારને એક જ જવાબ હતો. ‘છઠ્ઠીના લખિયા લેખ તે કેમ ટળશે રે, મારી પેલા જનમની પ્રીત આવી મળશે રે...’ આ સાંભળી ઘણા આશકો, દ્રાક્ષને પાટી કહેનાર શિયાળની જેમ એને, ‘આ તો બરાબર રોલું જ લાગે છે.’ આમ કહી એનું નામ મૂકતા તો કેટલાક વળી એના ઉપર આંધળાભીંત જ બની રહેતા. અલભત આમાંથી કોઈ રસિક જીવ નીકળ્યો હોત ને પાનુને ટપી જાય એવી કોક ઉક્તિમાં સાચો જવાબ પાઠવ્યો હોત તો બનવાજોગ ને નાદાન પાનુ, જાણ્યે અજાણ્યે જ પ્રેયસી બની ભંસત અને... પણ આતું કંઈ બન્યું નહીં. બન્યું એવું કે પાનુની ફળીમાંથી એક જુવાન અમદાવાદમાં નોકરી કરતો હતો એટલે એની વહુ કોઈ ભણેલાની પાસે અવારનવાર કાગળો

સગદી સાથે આઠઆઠ માસથી પિયર બેસી રહ્યા પછીય આજ માત્ર ગમ્મત ખાતર જ લખતી હશે? અને તેય પ્રેમમાં પ્રેમમાં પરંતુ પેલી પેલી સિનેમાની નટીને ટપી જાય એવા શબ્દોમાં! પણ ઘેર આવી એકાંતમાં એ જયારે પાનુને મળ્યો ને પેટ પકડીને હસી રહેલી પાનુએ, ‘એ તો ગમ્મત હતી’ આમ કહ્યું ત્યારે તો માંડ માંડ બોલી શાખ્યો. ‘અરે ગોઝારી! તું ગમ્મત ગમ્મત કરે છે પણ જરા એટલો તો પ્યાલ કર કે હું આ દોહલો ગાઉથી શ્વસ ભર્યો- અહીં ઉતરી પડ્યો છું.’ પણ મેં એમાં લખ્યું તો હતું કે આ બધું અમથું અમથું- જુવાન અનુભવી હતો. હિમત ન હારતાં હસીને બોલ્યો. ‘બેનું મનખે તો ત્યારે એમ જ લખે ને? પાનુને સાચા જ એક બાળકના બાપ ઉપર ચીડ થઈ. પાસ તો એટલા માટે કે પોતાને ટપી જાય એવી સુલક્ષણી નાર એના જ ઘરમાં હતી. જુવાન બીજે દિવસે ગગલને મળવા પાનુની સાસરીયે પહોંચ્યો. સામસામે આશ્લેષો થયા, પણ ગગલ થોડી ઢીલો થઈને માની આગળ બોલ્યા. ‘જે આવે એની આગળ બસ આ જ વાત નથી તો તેડતી કે નથી એનું નામ મેલતી! પછી યા મુકાઈ. છેલ્લે જુવાને ગગલને સમજાવતાં કહ્યું કે : ‘ગગલભાઈ! લાખ વાનની એક જ વાત કે, જો આ બાઈથી હળીમળી જઈશ તો તું ય જાણીશ દોસ્ત, કે અવતાર આવ્યો તો કે આવશે વળી!... ગગલ ઘરે પહોંચ્યો કે તરત માએ વડિલોએ સલાહ પણ આપી.’ જો, સાસરીમાં તારા ઉપર ગમે તેટલા લુગડાં ધોવાય પણ એક ચૂં સરખું કરતો નઈ મોકલવાની ના કરે તોય તારે એક અખ્બરેય ના બોલવાનો... પાનુને ત્યાં ગગલજી એકદમ સીધા. બનીને પ્રવેશ છે. મજાકમાં પાનુની બધી સખીઓ ગગલભાઈને કહેવા જેવું બધું કહી દે છે. ગગલ બધું સાંભળે છે અને પાનુને એક બાજુ જઈને કહે છે : ‘થનાર વસ્તુ થઈ ગઈ. પણ હવે તો હુંય- કોઈ ચાર તો નથી ખાતો- મનેખ છું માટે’. ‘બીજું તો કાં નથી કે’ તો પણ છેલ્લો ફેરો મારો આટલો વશવા કરી જો’ જો ના પાડો તો તને મારા સમ છે- તારા ભાઈઓના સોગંધ છે.’ વાર્તાનાં અંતે પાનુ પહેલી વખતની જેમ રડતાં અડતાં વિદાય થાય છે. વળાવવા આવેલાં સૌએ કહ્યું, ‘ભગવાન એના ઓરતા પૂરા કરે.’ આજે જ્યારે સ્ત્રી શિક્ષણ વધ્યું છે છતાં કેમ સ્ત્રી પરના અત્યાચારો વધતાં જાય છે. તેનો જવાબ આ પાનુ આપી જાય છે. સ્ત્રી પોતે આંતરીક રીતે બહાદુર બને તો કોઈ પણ સમસ્યાને પાર કરી શકે. કિલ્લોથી વિચારોની પરિપક્વતા વધતી હોય તેવું ઓછું લાગે છે. આપણા વાર્તાકારોની સદાબહાર વાર્તાઓ સ્ત્રીને જગાડવાનું ઉત્તમ કાર્ય કરી શકી છે.

વિચારોનાં મધુવતમાં

મ્મ. ડી. સકેશ પટેલ લખાવ્યા કરતી. આજે પણ પેલા જુવાનને જવાબ લખવાનો હતો પણ પાનુ, ‘રાતે લખશે’ કહી, ભાઈને આગળ કરી ખેતરે આવી રહી હતી. ઝાકળિયે આવતાં જ ભાઈના દફતરમાંથી કાગળ પેન્સિલ કાઢ્યાં ને- એક બાજુ, ભાઈ અંદર બેસીને લેસન કરવા લાગ્યો જ્યારે બહેન બહાર બેસી ઘઉંના મોલ ઉપરથી પછી ઉડાડતી ગઈ ને કાગળ ગોઠવતી ગઈ. કાગળમાં પાનુની સાચુકલી લાગણીઓ આકારીત થઈ. ગોકુળ આપું જાણે કે આ તો રાતનાં આવડાં કાળાં અંધારા છે પણ એ બિચારું શું જાણે કે આ તો રાધાના રુદેથી અવની ઉતાર્યાં. કાગળ પહોંચી જાય છે પેલા અમદાવાદના જુવાન પાસે. પાનુને સાચે જ ગમ્મત કરવી હતી. એને તો એ પ્યાલ પણ નહોતો કે પોતાનો કાગળ ‘મોહિની’ બની બેસશે ને નોકરી કરતો માણહ ‘દેઠ અમદાવાદથી’ તાબડપલભ રજા ઉપર ઘેર ઉતરી આવશે. પેલા જુવાનને લખાણ ઉપરથી જાણ થઈ ગઈ કે આ તો પાનુ એ જ લખેલ કાગળ છે. બંબે વાર વિના વાંકે ઢોરમાર ખાધા પછી અને યોવનની ધોમધપતી